

Екологичен календар

16 януари - Професионалният празник на хората, работещи в областта на растителната защита

На 16 януари се отбелязва **професионалният празник на хората, работещи в областта на растителната защита** (обявен с Решение на Министерски съвет от 28 септември 2005 г.).

С указ на княз Фердинанд от 16 януари 1896 г., е утвърден първият нормативен акт в България в областта на растителната защита: "Закон за мерките против филоксерната зараза (чума по лозата) и за възстановяването на опустошените от нея лозя".

С него се поставя официално регламентираното начало на борбата с вредителите по растенията и на растителнозащитната дейност у нас.

20 януари - Световен ден на снега

Световният ден на снега е кампания, която се организира от Световната федерация по ски /FIS/. Тя акцентира на това, колко важно е децата да бъдат по-често сред зимната планина, да усещат снега, да се радват, да се научат да карат ски и сноуборд. Зимните спортове носят здраве. Те каляват духа и тялото. Те помагат в откриването на нови приятели, в изпитването на непознати емоции, в това да бъдеш щастлив.

Началото на инициативата се поставя на 22.01.2012 г. с подкрепата на редица световни и олимпийски звезди. Те споделят спомените си как са открили любимия си зимен спорт и вдъхновят деца, родители и общности със своите послания и активности.

2 февруари – Международен ден на влажните зони

Всяка година на 2 февруари се отбелязва Световният ден на влажните зони. През 1971 г. на същата дата в иранския град Рамсар е подписана Конвенцията за влажните зони. Рамсарската конвенция е първият и единствен до днес международен договор за опазване и устойчиво ползване на природните ресурси, насочен към специфичните екосистеми. Първоначално, Рамсарската конвенция е създадена като международен договор с цел опазване на влажните зони предимно като местообитание на водолюбива птици. От тогава насам, Конвенцията разширява своя обхват и понастоящем обхваща всички аспекти на опазването и разумното ползване на влажните зони, признавайки ги като екосистеми с жизненоважна значимост по отношение на опазването на биологичното разнообразие, управлението на водите и благосъстоянието на човешките общности.

24 февруари – През 1993 година се създава Национален парк „Рила“

Национален парк „Рила“ е най-големият от трите национални парка на територията на България. Тези територии са обявени за национален парк на 24 фев.

1992 г. Паркът обхваща територия с площ над 81 000 хектара в централните и най-високи части на планина Рила. Той е създаден с цел опазването на няколко отделни екосистеми, както и на отделни исторически и културни обекти от национална важност. От територията на парка извира една от най-дългите и пълноводни реки на Балканския полуостров – Марица. Паркът се простира между 800 и 2925 м надморска височина и на неговата територия са разположени 120 естествени езера, повечето с ледников произход.

3 март - Световен ден на дивата природа

Празникът е учреден през 2013-а година, като датата е избрана, тъй като на тази дата е подписана Конвенцията за международна търговия на застрашени видове. Денят има за цел да се противопостави срещу престъпленията, разрушаващи крехката екосистема на нашата планета и да подчертае нуждата от защита на дивата природа.

5 март – Световен ден на енергийната ефективност

На 5 март отбелязваме **Световния ден на енергийната ефективност**. Денят води началото си от 2004 г. и цели популяризиране на идеята за енергийна ефективност като ефикасна мярка за опазването на околната среда.

20 март - Световен ден на врабчето

На 20 март се отбелязва **Световният ден на врабчето**. Целта е да се привлече вниманието на всеки един от нас върху тази добре позната и близка на хората птица, с която съжителстваме повече от 10 000 години.

Идеята за събитието е на Дружеството „Природа завинаги“ в Индия, а самото събитие е чествано за първи път през 2010 г.

20 март (21 март) - Пролетно равноденствие

Това е и денят, когато продължителността на деня е равна на нощта. Днес Слънцето при своето видимо движение по еклиптиката пресича пролетната равноденствена точка и от южната небесна полусфера преминава в северната.

Периодът от началото на астрономическата пролет до началото на следващата астрономическа пролет е равен на една тропична година и се равнява на 365,24219 денонощия. По света е възприетата календарна система, основаваща се на т.нар. "Григориански календар".

Според календара по определен начин се редуват обикновени години по 365 дни и високосни по 366 дни, в които допълнителният 29 февруари компенсира натрупаната разлика.

Това е направено за удобство, но е и причината датата на пролетното равноденствие да е различна всяка година - варира между 20 март, 21 или 22 март за северното полукълбо. Календарната дата зависи от това, колко години са минали от последната високосна година.

21 март – Ден на Земята

Деня на Земята има за цел да подтикне хората да бъдат по-внимателни към крехката и уязвима околна среда на планетата Земя. Деня на Земята е празник, който отбелязват хора от всички националности и вероизповедания.

Деня на Земята се отбелязва на две дати. Те имат различен смисъл и начин на провеждане:

-На 21 март се празнува деня на пролетното равноденствие, по инициатива на ООН.

-На 22 април - по инициатива на световното движение Earth Day Network.

22 март – Световен ден на водата

На 22 март отбелязваме **Световния ден на водата**.

Създаването на празник на прясната вода е предложено на Конференцията за околната среда и развитието (UNCED), проведена през 1992 г. в Рио де Жанейро, Бразилия.

Целта му е да привлече внимание върху важността на питейната вода и защитата на водните ресурси.

Последната събота на март – Часът на Земята

Това е сравнително нова инициатива, която започна през 2007 г. в град Сидни, Австралия. Тя обаче се разраства с главоломна бързина и се счита за най-мощната световна акция. Към момента в нея участват над 180 държави, които споделят солидарността си към опазване бъдещето на планетата. **Часът на Земята** е отреден да бъде честван винаги през последната събота на месец март, а конкретният час е определен да бъде от 20:30 до 21:30 ч. През този час хората в цял свят изгасят осветлението в домовете си като символ на усилията за опазване на планетата и нейните изчерпващи се богатства.

1 април – Международен ден на птиците

Международният ден на птиците се празнува по целия свят от 1906 г. Чества се по силата на Конвенцията за защита на редките птици, приета на 19 март 1902 г. в Париж и влязла в сила от 6 декември 1906 г. Това е една от първите природозащитни дати в международния календар от глобални събития, чрез която хората заявяват своята загриженост за опазването и съхранението на дивата природа на планетата. В защитените видове, според конвенцията, спадат освен полезните в селското стопанство птици, така и всички видове от рода на ястребовите, много от които вече са изчезнали, а други са записани в Червената книга на застрашените видове.

1-7 април – Седмица на гората

Още през далечната 1911 г. в изданието на Дружеството на българските лесовъди „Горски преглед“ е мотивирана идеята за **Празник на гората**, който да залегне в уредбата на новия Закон за горите. Законът да уреди два празника на залесяване през годината – единия през есента, а другия през пролетта – в които всеки по-възрастен от 15 г. български гражданин да засажда най-малко по 5 дръвчета в определените от лесничествата места."

Идеята добива конкретна форма през 1925 г. с приемането на осмия поред Закон за горите, когато е учреден и първият празник на залесяването. Основна задача на честването му е доброволен труд в цяла България, която спешно се нуждае от залесяване на оголените планински склонове и озеленяване на градовете и селата.

С годините празникът се разраства и добива популярност. С ентузиазма на лесовъдите и подкрепата на населението Празникът на залесяването се превръща в **Седмица на гората** през 1934 г. Така от 12 до 22 април 1934 г. се провежда първата Седмица на гората в България.

4 април - Световен ден на бездомните животни

На 4 април се отбелязва Световният ден на бездомните животни. На този ден хората се призовават да покажат съпричастност и подкрепа на живеещите на улицата котки и кучета. Денят се отбелязва за първи път в Холандия през 2010 година. Целта е да се напомни, че ние, хората сме виновни за присъствието на животни по улиците и е наша отговорността техният брой да намалява.

Счита се, че бездомните животни в целия свят са близо 600 милиона. Бездомните животни, най-вече кучета и котки, много често стават жертва на човешката безотговорност и биват изоставени, преследвани, малтретирани и убивани. „Говорещия с кучета“ Сизър Милан беше избран за техен посланик.

8 април – Световен ден срещу генно-модифицираните организми

Основната цел на кампанията е насочването на общественото внимание към въпросите, свързани с генномодифицираните организми (ГМО) и демонстрирането на несъгласие с изкуственото изменение пътя на еволюцията на организмите, които със своята уникалност заслужават независимост и неприкосновеност.

22 април – Международен ден на Земята

За първи път **Денят на Земята** се отбелязва официално на 22 април 1970 г. в САЩ и Канада. Първото честване на Деня на Земята се организира от Гейлорд Нелсън - бивш губернатор и сенатор от Уисконсин, който издига каузата за опазване на природата. През 1990 г. празникът е обявен за международен. България се включва в отбелязването му през 1993 г. Целта е да се обединят хората на планетата в защита на околната среда.

1 май – Месец на защита на природата

Отбелязва се всяка година съгласно т. 5 от Постановление 23 на Министерски съвет от 20 април 1967 г. До 1966 г. се чества като Месец за защита на родната природа.

1-8 май – Седмица на зелената система

<https://www.eugreenweek.eu/bg>

9-10 май - Световен ден на мигриращите птици

Започнал през 2006 Световният ден на мигриращите птици е кампания за повишаване на осведомеността, който се отбелязва ежегодно и цели да вдъхнови световното опазване на мигриращите птици и техните местообитания. Тази кампания е организирана от два международни договора за дивите видове, администрирани от Програмата за околна среда на Обединените нации (UNEP) – Конвенцията за опазване на мигриращите видове диви животни (CMS) и Афро-Евроазиатското споразумение за опазване на мигриращите водолюбивы птици (AEWA).

15 май – Световен ден на климата

На 15 май се отбелязва Световният ден за борба с климатичните промени. Денят за борба с климатичните промени е обявен от страните членки на Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата, подписана на 5 юни 1992 г. в Рио де Жанейро, Бразилия. В България документът е ратифициран през март 1995 г.

21 май – Световен ден за засаждане на дръвчета

Събитието се провежда в чест на Световния ден на мира на ООН /21 септември/. Той е част от глобалната кампания, в която участват повече от 5000 училища в около 120 страни.

Това събитие е практичен начин за подобряване на околната среда и глобалното образование. То свързва децата по целия свят, за да обърне внимание на проблемите на природата. Нещо повече - събитието насърчава мира и образованието и повишава информираността на децата в училище за важността на дърветата и горите в световен мащаб. Засаждането на дървета символизира надеждата и непрекъснатостта на живота.

22 май – Международен ден на биологичното разнообразие

Конвенцията за биологичното разнообразие е отворена за подписване на 5 юни 1992 г. в Рио де Жанейро, Бразилия и влиза в сила от 29.12.1993 г. Тогава е решено 29 декември да бъде Международен ден на биологичното разнообразие. През декември 2000 г. Общото събрание на ООН гласува промяна на датата и за отбелязване на Международния ден на биологичното разнообразие се обявява 22 май. Това е денят, на който през 1992 г. ООН приема текста на Конвенцията за биологичното разнообразие. България ратифицира Конвенцията през февруари 1996 г. и от 16 юли 1996 г. е равноправен член. Страните по Конвенцията работят за значително намаляване на загубата на биоразнообразие в глобален, национален и регионален мащаб, включващо и борбата с бедността и подобряване на условията за съществуване на всички форми на живот на Земята. Всяка година той има различно мото.

24 май – Европейски ден на парковете

Европейският ден на парковете е обявен от Европейската федерация на националните и природни паркове EUROPARC. Избраната дата е свързана с 24 май 1909 г., когато в Швеция са създадени първите в Европа девет национални парка. 24 май е обявен за “Ден на парковете” от Генералната Асамблея на Европейските паркове през 1999 г.

От същата година по решение на Министерство на околната среда и водите, датата 28 май е определена за Ден на парковете в България. Националните и природни

паркове се обявяват с цел да се защитят и запазят области със специфична биологична, естетична и културна дейност.

Първите почивни дни на юни – Празник на розата

Събитието датира от 1903 година, като тогава се е наричало "Празник на красотата и милосърдието". Традиционно се провежда през първите почивни дни на юни.

Съботният и неделният ден са наситени с празнични събития, като акцентите са официалните ритуали Розобер и Розоварене в неделната сутрин и пъстроцветното Карнавално шествие в Казанлък в неделя на обяд, което е най-големият уличен карнавал в България.

5 юни – Световен ден на околната среда

Представява най-значимият и известен глобален ден за положителна промяна на околната среда. Провъзгласен е на на 27-та сесия на Общото събрание на ООН в Стокхолм, Швеция от 15 декември 1972 г. На този форум е приета декларация за околната среда, представляваща първия международен договор за принципите на екологична защита на Земята.

Датата за честване е избрана на 5 юни – денят на начало на работата на Конференцията на ООН по проблемите на околната среда през 1972 г.

В своята резолюция Общото събрание призовава държавите и организациите членуващи в ООН ежегодно в този ден да провеждат мероприятия, потвърждаващи стремежа им да опазват и подобряват околната среда.

На 27-та сесия на Общото събрание на ООН е създадена нова организация в рамките на ООН – Програма на ООН за околната среда (ЮНЕП). Именно под егидата на ЮНЕП ежегодно се отбелязва този ден. Всяка година на този ден се присъжда основната награда на ООН в областта на околната среда и развитието – Глобал-500, на държавни, политически и обществени дейци, допринесли с дейността си за опазването на околната среда.

8 юни – Ден на океаните

Денят е определен по инициатива на участниците в Конференцията на ООН по проблемите на Земята през 1992 г. в Рио де Жанейро, Бразилия. Официалното отбелязване на Световния Ден на Океана обаче започва през 2009 година.

Световният ден на океана насочва вниманието на хората по света към състоянието и проблемите на Световния океан – така наричаме съвкупността от всички океани и морета на Земята.

14 юни – Глобален ден за борба с изгарянето на отпадъците

17 юни – Световен ден за борба със сушата и настъпване на пустините

На 17 юни отбелязваме Световния ден за борба със сушата и настъпването на пустините. Този ден напомня на хората, че планетата ни се превръща в пустиня. Денят се чества от 1995 г. с резолюция 49/115 на Общото събрание на ООН, приета на 30 януари 1995 г.

21 юни - Лятно слънцестоене

Астрономическото лято настъпва, когато Слънцето преминава през точката на лятното слънцестоене.

Когато Земята обикаля около Слънцето, поради наклона на оста ѝ, Северното и Южното полукълбо получават различно количество светлина. Това е причината за зимното и лятното слънцестоене, както и за редуването на сезоните.

По време на слънцестоенето наблюдаемите точки на изгрев и залез престават да се движат върху линията на хоризонта. Съответстващите два дни от годината имат най-голяма продължителност при лятното слънцестоене и най-малка – при зимното.

По време на лятното слънцестоене Слънцето се намира точно над Тропика на Рака, а Земята е най-отдалечена от Слънцето.

По време на лятното слънцестоене Слънцето е на разстояние 153 029 029 km от Земята

27 юни – Световен ден на риболова

Официално 27 юни е определен за Световен ден на риболова през 1985 г. Решението е на Международната конференция по регулиране и развитие на риболова, проведена през месец юли на предходната 1984 г.

В миналото риболовът е бил средство за поминък. Днес той е любимо занимание на много хора, които го практикуват като хоби или спорт.

29 юни – Ден на река Дунав

На 29 юни през 1994 г. в София е подписана Конвенция за сътрудничество при опазването и устойчивото използване на река Дунав, известна като Конвенция за опазване на река Дунав. Денят на Дунав се провежда от 2004 г. и цели да привлече вниманието към значението и опазването на река Дунав и притоците ѝ.

У нас в Деня на Дунав се организират научни форуми, фестивали, екологични акции, художествени и кулинарни прояви, спортни състезания, пленери, дискусии, изложби и други.

2 юли – Ден на цветята

11 юли – Ден на популациите

Световен ден на човечеството - Фондът на ООН за населението излиза с препоръка през 1989 година датата да се чества като Световен ден на човечеството, по повод раждането на 5-милиардния жител на планетата, на 11 юли 1987 година. Този ден се празнува още и като Световен ден на популациите.

4-11 август – Седмица на морето

29 август – Европейска нощ на прилепите

Европейската нощ на прилепите се провежда всяка година в повече от 30 страни, съгласно Споразумението за опазване на прилепите в Европа (EUROBATS), влязло в сила за България от 1999 г. за опазване на прилепите в Европа чрез серия от консервационни дейности. Целта е да се популяризира пред широката общественост

идеята за опазване на популациите на европейските видове прилепи и да се утвърдят и разширят познанията на гражданите по отношение на био разнообразието и заобикалящата ни природна среда.

2011 и 2012-та са обявени за Години на прилепите от Програмата за околна среда на обединените нации (UNEP), от Конвенцията за опазване на мигриращи видове диви животни (CMS) и от Споразумението за опазване на прилепите (EUROBATS).

16 септември – Международен ден за защита на озоновия слой

16 септември е обявен за **Международен ден за защита на озоновия слой** от Генералната Асамблея на Програмата за околна среда на ООН на 19 декември 1994 г.

През 1985 и 1987 година са съгласувани първите конкретни международни мерки за ограничаване изтъняването на озоновия слой. На 16 септември през 1987 г. в Монреал, Канада, политици от цял свят подписаха Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой. Документът е ратифициран на 30 юни 1988 г., влиза в сила на 1 януари 1989 г. Във връзка с последните научни постижения е ревизиран 4 пъти (1990 г. - в Лондон, 1992 г. - в Копенхаген, 1995 г. - в Монреал и 2001 г. - в Пекин).

16-22 Септември – Европейска седмица на мобилността

Кампанията „Европейска седмица на мобилността“ на Европейската комисия се провежда всяка година в периода 16-22 септември и е насочена основно да насърчи европейските общини да въвеждат и подпомагат устойчивия транспорт и начини на придвижване. През 2002 г. след успеха на Деня без автомобили започва всяка година провеждането на **Европейска седмица на мобилността**. Повече от 400 общини от 23 страни са участвали в първото издание на инициативата. Популярността ѝ расте с всяка изминала година и тя се радва на висока обществена подкрепа.

22 септември – Европейски ден без автомобили

Идеята за провеждане на такъв Ден произлиза от Франция и се осъществява за първи път през 1998 г.

Това е международна кампания, по време на която централните зони в много градове на Европа се затварят за автомобилно движение.

Целите на кампанията са: формиране на екологосъобразно мислене, а също така и начин на живот сред европейските граждани; разяснителна дейност върху негативните страни на автомобилния транспорт в градски условия; промоция на алтернативните начини на транспорт в големите градове, вкл. по-широкото използване на обществения транспорт; демонстрация на идеята, че животът без автомобили не само е възможен, но и по приятен.

22 септември (23 септември) - Есенно равноденствие

Всяка календарна година на Земята има 2 равноденствия – пролетно и есенно, съответно на 20 или 21 март и 22 или 23 септември.

При равноденствието денят и нощта са приблизително равни по продължителност.

Много от културите по света и почти всички езически религии почитат равноденствието (както и слънцестоенето) като момент с особено значение.

27 септември – Международен ден на туризма

Решението за учредяването му влиза в сила през 1980, когато е приет и уставът на Световната организация по туризъм (UNWTO). Всяка година Световният ден на туризма е посветен на конкретна тема.

3 октомври – Международен ден на птиците

Денят се чества от 1906 г. по силата на Конвенцията за защита на полезните птици. София е една от европейските столици с най-голямо биоразнообразие. В нашата столица се срещат 280 вида птици от общо 420, които живеят в България. По време на миграция могат да бъдат забелязани дори някои изключително интересни и нетипични за големия град видове като черен щъркел, пчелояд, малък креслив орел и др.

5-6 октомври – Европейски дни на птиците (отбелязват се всяка година през първите почивни дни)

Европейски дни на птиците се провеждат всяка година през първата събота и неделя на м. октомври. Природолюбителите излизат по едно и също време сред природата, за да наблюдават птици и да се забавляват. Целта на Световния ден за наблюдение на птиците е да се привлече вниманието на хората върху тях, да се насочи то към проблемите по съхраняването на местата, обитавани от птици, както и опазване на природата като цяло.

4 октомври – Световен ден за защита на животните

Началото му е поставено през далечната 1931 г. от участниците в международен конгрес на еколозите, проведен във Флоренция.

Датата е избрана и заради католическия празник, посветен на св. Франциск – покровител на животните и природата. Въпреки това в отбелязването на този ден се включват и много хора, изповядващи различна религия и с всевъзможни политически убеждения.

Втората сряда на октомври – Международен ден за намаляване на природните бедствия

Постановен от ООН през 2002 г. с цел да популяризира глобална култура за намаляване на природните бедствия, включително подготовка за тях и предотвратяването и смекчаването им.

10 октомври - Световен ден на ходенето

Световният ден на ходенето е една от най-масовите спортни прояви на Международната асоциация спорт за всички /ТАФИСА/. Тя има за цел да популяризира здравословния начин на живот чрез практикуване на най-леснодостъпната и естествена физическа активност – ходенето.

16 октомври – Световен ден на храните

На 16 октомври се отбелязва Световният ден на прехраната с Решение на Организацията на ООН по прехрана и земеделие (ФАО) в деня на създаването ѝ (16 октомври 1945). Чества се в над 150 страни, като България се включва през 2006 г. За първи път официално е обявено, че една от най-важните задачи е изкореняването на глада по света и създаването на условия за устойчиво земеделие, което би могло да изхрани населението в световен мащаб.

17 октомври – Национален ден за почистване на природните паркове в България

Традицията за отбелязване на този ден тръгва от 1909 г., когато в Швеция са създадени първите девет национални парка. През 1999 г. Генералната Асамблея на Европейските паркове обявява 24 май официално за Ден на парковете. През същата година България взема решение и Министерство на околната среда и водите определя 28 май за Ден на парковете в България. В страната ни има три национални парка – Пирин, Рила и Централен Балкан и 11 природни парка - Беласица, Българка, Витоша, Врачански Балкан, Златни пясъци, Персина, Рилски манастир, Русенски Лом, Сините камъни, Странджа и Шуменско плато.

Този ден привлича общественото внимание към значението на националните и природните паркове - територии, обявени с цел да се защитят и запазят области със специфична биологична, естетична и културна дейност.

31 октомври – Световен ден на Черно море

Международният ден на Черно море свързваме с подписването през 1996 година на Стратегическия план за действие за възстановяване и защита от правителствата на шестте черноморски държави - България, Грузия, Румъния, Русия, Турция и Украйна. Планът съдържа 59 мерки, насочени към ограничаване на замърсяването, по-ефективно управление на биоразнообразието и реализацията на екологични проекти в Черноморския регион.

8 ноември - Европейски ден на здравословното хранене

Европейската комисия набелязва все по-решителни мерки и действия срещу нездравословното хранене, което е една от сериозните причини за много болести и проблеми със здравето. Политиката на европейските страни и учреждения е да се работи с младото поколение за повишаване на здравословната култура свързана с храненето. За първи път този ден се чества от 2007 година.

16 ноември - Международен ден за по-чист въздух

Този ден се провежда за пръв път във Великобритания като съвместна инициатива на здравни и благотворителни организации, университети и местни власти. Целта ѝ е да обърнем внимание върху ежедневните ни действия, които се отразяват пряко на качеството на въздуха, който дишаме. Фините прахови частици са показателят, който все още не е в определените норми, а превишенията през зимата са по-чести, защото

към автомобилния трафик се добавя и битовото отопление на твърдо гориво (дърва и въглища).

17-25 ноември - Европейска седмица за намаляване на отпадъците

Европейската седмица за намаляване на отпадъците (ЕСНО) е за популяризиране и повишаване на осведомеността за управлението на отпадъците. Първото издание на ЕСНО е през 2009 г. и започва с подкрепата на Програма LIFE+ на ЕС. През 2011 г. в дните на Европейската седмица са се включили 32 държави и са осъществени повече от 7000

инициативи. <https://translate.google.com/translate?hl=bg&sl=en&u=http://www.ewwr.eu/en/ideas/awards&prev=search>

11 декември – Международен ден на планината

На 11 декември се отбелязва Световният ден на планините. През 2003 г. генералната асамблея на ООН фокусира вниманието към проблемите на развитието на планинските райони и необходимостта от оказване на помощ на хората, живеещи в планините.

В специална резолюция генералната асамблея на ООН призовава международното общество да организира мероприятия с цел по-добрата пропаганда на значението на развитието на планинските райони.

14 декември - Ден на маймуните

Неофициален международен празник създаден и популяризиран от американските художници Кейси Сороу и Ерик Миликин през 2000 г., за да се увеличат познанията за животните и да се покаже любовта и грижата към тях.

Денят на маймуните е широко отбелязван в страни като САЩ, Канада, Германия, Индия, Пакистан, Естония, Великобритания, Колумбия, Тайланд, Турция и Шотландия.

Световни десетилетия под егидата на ООН и ЕС :

2010 – 2020 г. – Международно десетилетие на пустините и борбата против опустиняването.

Опустиняването – форма на влошаване на качеството на земите в сухите райони, представлява нарастваща заплаха в ЕС, която оказва значително въздействие върху земеползването. Терминът обикновено се използва за описване на процеси, свързани с човека и климата, които водят до проблеми, засягащи сухите райони, като например спад в производството на храни, неплодородие на почвата, намаляване на естествената устойчивост на земите и понижаване на качеството на водата. Прогнозите за изменението на климата в Европа показват, че рискът от опустиняване се увеличава. В Южна Европа вече съществуват горещи полупустини, където климатът се превръща от умерен в сух. Това явление се разпространява на север.

2011 – 2020 г. – Международно десетилетие на биоразнообразието.

Периодът 2011-2020 г. е обявен от Генералната асамблея на ООН за Десетилетие за опазване на биологичното разнообразие с мотото: „Живот в хармония с природата, за бъдещето”

Стратегическите цели на Десетилетието са следните:

- Подкрепа на „Стратегическия план за опазване на биологичното разнообразие 2011 – 2020“ към Конвенцията за биологичното разнообразие (КБР) и изпълнението на 20-те „цели от Аичи“ на национално, регионално и международно ниво;
- Дейности по общо ръководство и правила на регионално и национално ниво;
- Увеличаване на информираността на обществото по въпросите за биологичното разнообразие.

<http://eea.government.bg/cms/bg/soer-bg-2010>

20-те Цели от Аичи [/file:///C:/Users/Admin/Downloads/gSny-BAN Lecture 1 day 1 BG%20\(1\).pdf/](/file:///C:/Users/Admin/Downloads/gSny-BAN Lecture 1 day 1 BG%20(1).pdf), разписани в „Глобалния стратегически план за биологично разнообразие 2011-2020“ предоставят на страните гъвкава рамка за разработване на техни цели и задачи, в съответствие със собствените им нужди и приоритети, като се има предвид и приноса на всяка страна за постигане на глобалните цели.

2014 – 2024 г. – Международно десетилетие на устойчива енергия за всички.

Европейската енергийна система е изправена пред все по-належаща необходимост да осигури надеждни, устойчиви, икономически достъпни и конкурентни енергийни доставки за всички граждани. Прекомерната зависимост от малко на брой доставчици, особено на природен газ, поставя държавите членки в уязвимо положение по отношение на прекъсвания на доставките. Трябва да намалим зависимостта си от изкопаемите горива и да съкратим емисиите на парникови газове, а достъпността на енергията по цена и недостатъчната конкуренция между нейните доставчици все повече безпокоят домакинствата и предприятията.

Ефикасният отговор на тези предизвикателства е по-съгласуван набор от мерки в различните области на политиката, на равнището на ЕС и на национално равнище. Споразумението през 2014 г. относно рамката за 2030 г. за политиките в областта на климата и енергетиката, както и относно Европейската стратегия за енергийна сигурност, беше значителна стъпка напред, на основата на която се гради енергийният съюз, но са необходими нови по-строги мерки за ефективно посрещане на предизвикателствата, пред които сме изправени.

2016 – 2025 г. – Международно десетилетие на действие по отношение на храненето.

Политиката на ЕС цели опазване на здравето по цялата „агрохранителна верига“ — на всеки етап от процеса на производство на храни, като се започне от земеделската

работа и се стигне до потреблението, като се предотвратява замърсяването на храните и се насърчава хигиената на храните, информацията за тях, здравето на растенията и здравето и хуманното отношение към животните. Тази политика има три основни цели: да се гарантира, че храните и животинските фуражи са безопасни и питателни; да се гарантира високо равнище на здраве и хуманно отношение към животните и защита на растенията; да се гарантира наличието на достатъчна и прозрачна информация относно произхода, съдържанието, етикетирването и използването на храните.

2018 – 2028 г. - Международно десетилетие на действие по отношение на „Вода за устойчиво развитие”

2019 – 2028 г. - Десетилетие на Обединените нации на семейното фермерство

Организацията по прехраната и земеделието (ФАО) и Международният фонд за развитие на селското стопанство (МФСР) обявиха на 29 май 2019 г. в Рим старта на десетилетието за семейно земеделие.

Семейните ферми са повече от 90% от всички домакинства в света и произвеждат 80% от световната храна в стойностно изражение. Те са ключови фактори за устойчивото развитие, включително премахването на глада и всички форми на недохранване.

Десетилетието на семейното земеделие е насочено към създаване на благоприятна среда, която укрепва тяхната позиция и увеличава техния принос за глобалната продоволствена сигурност и хранене, както и за здравословно и устойчиво бъдеще.

В периода 2019-2028 г. ще се предприемат действия за разширяване на достъпа на семейните ферми до механизми за социална защита, финанси, пазари, обучение и възможности за генериране на доходи.